

บทที่ 1

บทนำ

การถ่ายเทมวลสารของตัวถุกลั่นจากวัสดุภาคหนึ่งไปยังอีกวัสดุภาคหนึ่ง เช่น จาก ก้าชไปยังเหลว มักพบได้เสมอในงานอุตสาหกรรม ใน การถ่ายเทมวลสารนี้ สิ่งที่ต้อง คำนึงถึงคือ ประสิทธิภาพในการถ่ายเทมวลสาร เครื่องมือที่ใช้จะต้องทำให้การสัมผัสนานระหว่าง วัสดุทั้งสองเกิดขึ้นมากที่สุด ในที่นี่เลือกใช้คอลัมน์แบบบลัลล์ (pulsed column) ซึ่งจัดว่า เป็นเครื่องมือชนิดหนึ่งที่จะทำให้มีพื้นที่ผิวสัมผัสมาก มีการทำงานที่ง่ายและสะดวก

ในการถ่ายเทมวลสารระหว่างก้าชและเหลวในคอลัมน์แบบบลัลล์ ปัจจัยต่าง ๆ ที่ มีผลต่อการดูดซึม หรือ การแพร่ของก้าชในของเหลว อาจแบ่งได้ดังนี้

1. เครื่องมือที่ใช้ในการดูดซึม เช่น เส้นผ่านศูนย์กลางของคอลัมน์
2. ระบบการทำงาน เช่น อัตราการไหลของเหลวที่ผ่านเข้าไปในคอลัมน์ ความถี่และระยะทางการเคลื่อนที่ของลูกสูบของระบบบลัลล์
3. คุณสมบัติของของเหลวที่ใช้ในการดูดซึม เช่น ความหนืด ความเข้มข้นของสาร ละลาย ลักษณะการถ่ายเทมวลสารเกี่ยวนেองด้วยปฏิกิริยาเคมีหรือไม่ สัมประสิทธิ์การถ่ายเทมวลสาร และสิ่งแปรปรวนที่อยู่ในของเหลว

ก้าชเลี้ยงที่ปล่อยออกจากโรงงานแล้วทำให้เกิดเป็นผลิตต่อธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ส่วนใหญ่แล้วเป็นก้าชกรด หรือ ก้าชที่ละลายน้ำแล้วมีฤทธิ์เป็นกรด ได้แก่ ก้าชซัลเฟอร์ไดออกไซด์ คาร์บอนไดออกไซด์ เป็นต้น งานวิจัยนี้ได้ทดลองใช้ก้าชคาร์บอนไดออกไซด์ ศึกษาถึงการถ่ายเทมวลสารระบบก้าช-ของเหลวในคอลัมน์แบบบลัลล์ ซึ่งการศึกษาระบบก้าชคาร์บอนไดออกไซด์ทำปฏิกิริยากับสารละลายใช้เดี่ยมไฮดรอกไซด์ มีนักวิทยาศาสตร์ศึกษาอยู่ไม่นานนัก เพราะใช้เดี่ยมไฮดรอกไซด์เป็นสารที่มีอันตรายและมีฤทธิ์การกัดกร่อนสูง

สำหรับงานวิจัยนี้ จะได้ทำการศึกษาถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการดูดซึมก้าช คาร์บอนไดออกไซด์ด้วยสารละลายใช้เดี่ยมไฮดรอกไซด์ในคอลัมน์แบบบลัลล์ ที่มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 4.5 เซนติเมตร ความสูง 99 ซม. โดยแบรคลาดคูณของความถี่และระยะทางการเคลื่อนที่ของลูกสูบของระบบบลัลล์ อัตราการไหลและความเข้มข้นของสารละลายใช้เดี่ยมไฮดรอกไซด์ และความเข้มข้นของก้าชคาร์บอนไดออกไซด์ที่ผ่านเข้าไปในคอลัมน์